ENSIASKELEET VARHAISKASVATUKSEEN

OPAS PERHEILLE PÄIVÄKODIN ALOITUKSEEN

TERVETULOA TAAVETIN PÄIVÄKOTIIN!

Tämä opas on laadittu tueksesi varhaiskasvatuksen aloitukseen Taavetin päiväkodissa. Oppaasta löydät tärkeää ja käytännönläheistä tietoa päiväkodin arjesta sekä siihen valmistautumisesta. Toivomme, että opas vastaa kysymyksiisi, helpottaa siirtymistä uuteen arkeen ja auttaa koko perhettä ottamaan luottavaisin mielin ensiaskeleet kohti turvallista ja mielekästä päiväkotiarkea. Yhteinen polku alkaa pienin askelin – lämpimästi tervetuloa!

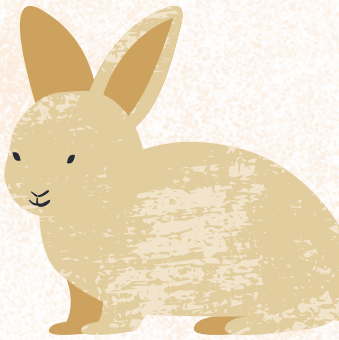

Tämän opinnäytetyöhön pohjautuvan oppaan ovat koonneet LAB-ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijat Eerika Käyhty ja Matleena Punkkinen. Opas on tehty yhteistyössä Taavetin päiväkodin kanssa. Kiitämme päiväkodin henkilökuntaa tuesta ja asiantuntemuksesta oppaan toteuttamisessa. Opas on koottu Canva -ohjelmalla.

SISÄLLYS

Taavetin päiväkoti (s. 1)

Päiväkodin ryhmät (s. 2)

Päiväkodin aloitus (s. 3-4)

Lapsen päiväkotireppu – mitä pakata? (s. 5)

Yhteistyö perheen ja päiväkodin välillä (s. 6)

Ruokavalio, allergiat ja lääkehoito (s. 7-8)

Erokokemus ja kiintymyssuhteet – turvaa ja tukea eron hetkellä (s. 9-11)

Mitä päiväkodissa tapahtuu? (s. 12)

Varhaiskasvatussuunnitelmat (s. 13)

Varhaiskasvatuslaki – mitä huoltajan on hyvä tietää? (s. 14)

Arjen viestit ja tärkeät tiedot – Daisy, Peda.net ja Wilma (s. 15)

Poissaolot ja sairastuminen (s.16-17)

Valmistautuminen yhdessä – miten kertoa lapselle päiväkodista? (s. 18)

Yhdessä kohti turvallista päiväkotiarkea (s. 19)

TAAVETIN PÄIVÄKOTI

Taavetin päiväkoti tarjoaa lapselle turvallisen ja lämminhenkisen kasvuympäristön. Toimintamme perustuu valtakunnallisen varhaiskasvatussuunnitelman arvoperustaan: lapsuuden itseisarvo, ihmisenä kasvaminen, lapsen oikeudet, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus, perheiden monimuotoisuus sekä terveellinen ja kestävä elämäntapa. Meillä on käytössämme myös Lapset puheeksi -menetelmä, jonka avulla tuemme lapsen hyvinvointia yksilöllisesti ja yhteistyössä huoltajien kanssa. Toimintaamme ohjaa myös kuntastrategian arvot: luovasti, lämmöllä ja luotettavasti.

Päiväkodin johtaja: Eveliina Musto / p. 0406656851 / eveliina.musto@luumaki.fi
Päiväkodin apulaisjohtaja: Mari Kallio / p. 0401319463 / mari.kallio@luumaki.fi

Päiväkodin aukioloajat: ma-pe klo 6:30-17:00 / vuororyhmä auki tarpeen mukaan arkena sekä viikonloppuisin → tee varaus aina etukäteen!

Osoite: Koulutie 4, 54500 Luumäki

PÄIVÄKODIN RYHMÄT:

PUOLUKKAPOLKU 1-2V / P. 0407123732

MANSIKKAPAIKKA 2-3V / P. 0403501218

MUSTIKKAMETSÄ 3-4V / P. 0403592269

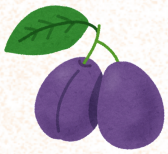

LUUMUPUISTO 5V / P. 0407123742

KIRSIKKALAAKSO -ESIOPETUS / P. 0408424369

OMENATARHA -VUORORYHMÄ /
P. 0400979468

PÄIVÄKODIN ARKEA VOIT SEURATA SOSIAALISEN MEDIAN KAUTTA:

INSTAGRAM: @TAAVETINPAIVAKOTI

PÄIVÄKODIN ALOITUS

Päiväkodin aloitus on iso askel koko perheelle. Taavetin päiväkodissa panostamme rauhalliseen siirtymään, jossa lapsen tarpeet ja perheen toiveet huomioidaan yksilöllisesti.

Aloituksen vaiheet:

1. Perhe täyttää varhaiskasvatushakemuksen ja tarvittaessa ottaa yhteyttä päiväkodin johtajaan.

2. Johtaja ottaa yhteyttä perheeseen ja antaa lapsen tulevan ryhmän yhteystiedot.

3. Perhe sopii tutustumisesta ryhmän työntekijöiden kanssa. Tutustumiskäyntien määrä ja kesto suunnitellaan yhdessä perheen kanssa lapsen iän, kehitystason ja yksilöllisten tarpeiden mukaan.

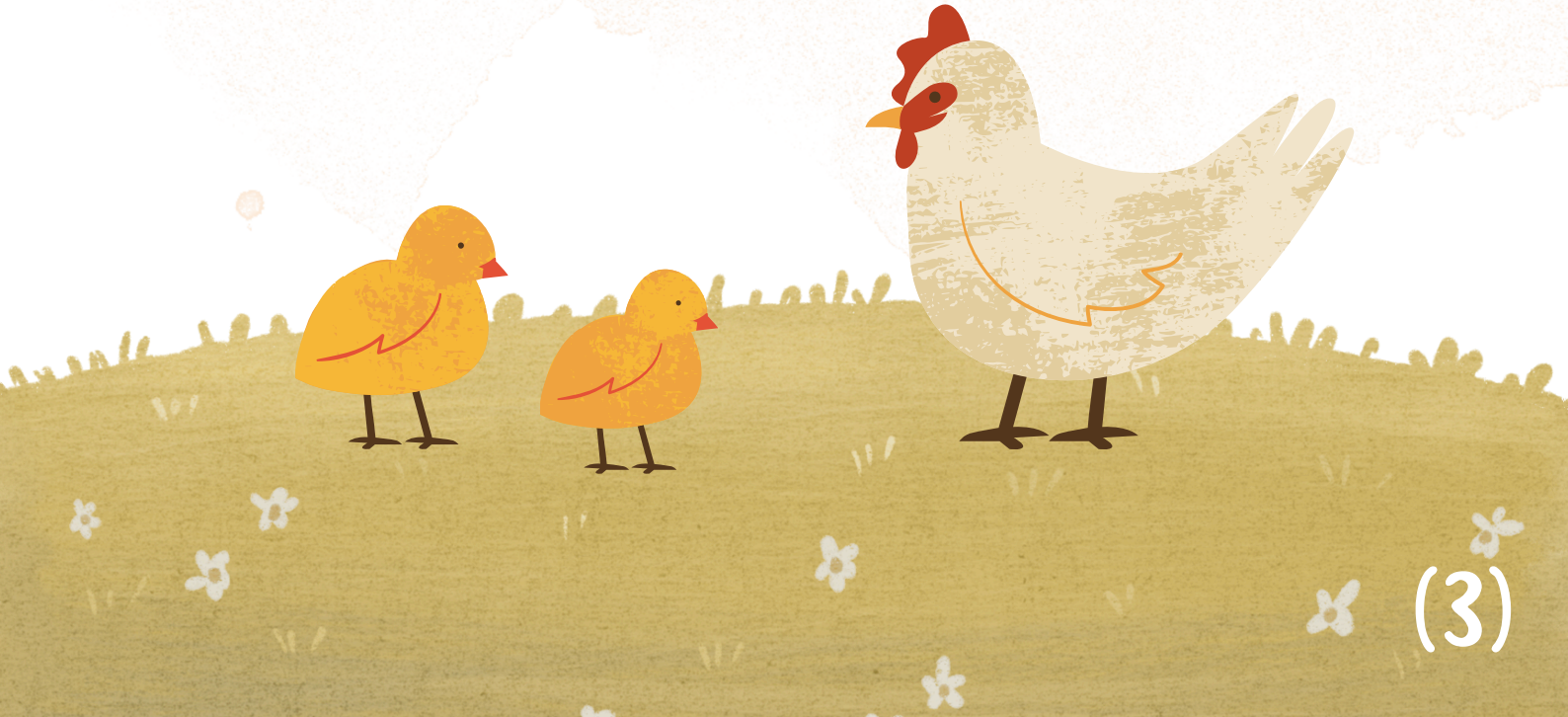

Päiväkodin aloituksessa voi hyödyntää **pehmeän laskun keinoja**. Ensimmäisinä päivinä lapsi voi olla lyhyemmän aikaa ryhmässä. Huoltaja voi myös alkuun olla lapsen mukana päiväkodissa, jolloin lapsi saa rauhassa tutustua uuteen ympäristöön ja ihmisiin tutun ja turvallisen aikuisen kanssa. Tällöin myös huoltaja pääsee näkemään päiväkodin arkea ja tutustumaan työntekijöihin. Perheellä on myös mahdollisuus pyytää tutustumiskäyntiä päiväkodilta, jolloin työntekijät ja perhe pääsevät tutustumaan toisiinsa lapselle turvallisessa ympäristössä - lapsen omassa kodissa.

Tutustuminen suunnitellaan aina lapsilähtöisesti. Työntekijät kunnioittavat lapsen omaa tahtia sekä perheen toiveita. Käytössä on **aloituskeskustelulomake**, jossa huoltaja voi kertoa esimerkiksi:

- mistä lapsi saa turvaa
- mikä on hänen lempileikkinsä
- millaisia tapoja ja tottumuksia perheellä on

Nämä tiedot auttavat meitä kohtaamaan lapsen mahdollisimman yksilöllisesti ja lempeästi.

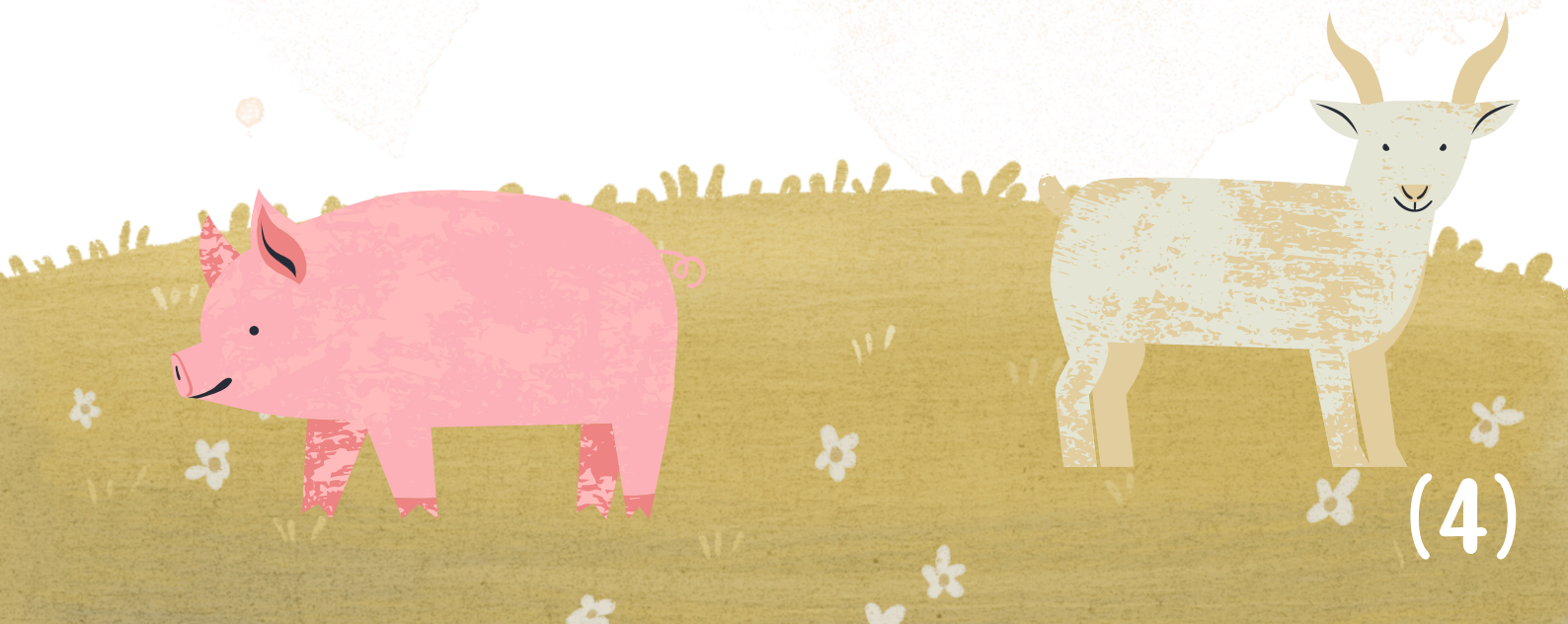

LAPSEN PÄIVÄKOTIREPPU - MITÄ PAKATA?

Lapsen päiväkotipäivän sujuvuutta helpottaa, kun tarvittavat tavarat kulkevat mukana. Muista nimikoida lapsesi kaikki vaatteet, kengät, lelut sekä muut tavarat, jotta vältytään sekaannuksilta.

Välttämättömät tarvikkeet:

- Vaipat ja rasvat (jos lapsi niitä käyttää)
- Vaihtovaatteet (tarpeen mukaan)
- Ulkoiluvaatteet sään mukaan
- Univaatetus - kuten esimerkiksi unipussi

Hyvä olla mukana:

- Sisätossut
- Hiusharja ja hiuslenkkejä
- Unilelu ja/tai -riepu– tuttu esine kotoa tuo turvaa
- Tutit
- Tuttipullo (tarvittaessa)
- Juomapullo ja aurinkorasva lämpimillä säillä
- Sadevaatteet ja kurahanskat märille keleille

Talvella lämpimät varusteet: esim. toppavaatteet, kerrasto, kypärämyssy, hanskat, pipo ja villasukat

YHTEISTYÖ PERHEEN JA PÄIVÄKODIN VÄLILLÄ

Päiväkodin ja kodin välinen yhteistyö on tärkeä osa lapsen hyvinvointia. Meille Taavetin päiväkodissa on tärkeää, että kohtaamme perheet arvostavasti ja kunnioittavasti – juuri sellaisina kuin olette.

Kohtaamiset arjessa: Jokainen aamu ja iltapäivä on mahdollisuus kohdata. Kun huoltaja kertoo lapsen kuulumiset aamulla, työntekijät osaavat huomioida lapsen tarpeet päivän aikana. Vastaavasti päiväkotikuulumiset auttavat huoltajia ymmärtämään, mitä lapsen päivään on mahtunut ja millä mielellä hän lähtee kotiin. Avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus tukee lapsen hyvinvointia parhaalla mahdollisella tavalla.

Muistathan: Lapsi luovutetaan aina aikuiselta aikuiselle!

Lapsen hakeminen: Jos joku muu kuin huoltaja hakee lapsen, ilmoitathan siitä aina kirjallisesti – esimerkiksi tekstiviestillä ryhmän puhelimeen. Näin varmistamme lapsen turvallisuuden kaikissa tilanteissa.

Yhteistyö: Toivomme, että kerrot rohkeasti perheenne tavoista, toiveista ja kasvatusnäkemyksistä. Yhteinen ymmärrys auttaa meitä toimimaan johdonmukaisesti lapsen parhaaksi – sekä päiväkodissa että kotona.

Meille kaikki perheet ovat tervetulleita omana itsenään. Arvostamme erilaisuutta ja yksilöllisiä tapoja elää ja kasvattaa.

Henkilöstöön voit luottaa - meillä on aina vaitiolovelvollisuus

RUOKAVALIO, ALLERGIAT JA LÄÄKEHOITO

Ruokailutottumukset ja erityisruokavaliot

Lapsen ruokailutottumukset käydään läpi yhdessä varhaiskasvatuksen aloituksen yhteydessä.

Jos lapsellasi on erityisruokavalio tai allergioita, muistathan ilmoittaa niistä ajoissa ennen aloitusta. Ilmoitus tehdään allergialomakkeella, jonka saa täytettäväksi lapsen omasta ryhmästä. Lomake toimitetaan keittiön henkilökunnalle.

Jos lapsi, jolla on erityisruokavalio on poissa, huoltajan tulee ilmoittaa siitä suoraan ruokalaan **klo 8 mennessä**, jotta erityisruokaa ei valmisteta turhaan. Keittiön puhelinnumero: 0407123524

Lääkitys ja sairaudet:

Mikäli lapsella on sairauksia tai hän tarvitsee lääkitystä päiväkotipäivän aikana, olethan yhteydessä ryhmän työntekijöihin ennen aloitusta. Lääkkeiden antaminen edellyttää, että perhe toimittaa tarvittavat tiedot ja laatii lääkehoitosuunnitelman yhdessä ryhmän työntekijöiden kanssa. Päiväkodissa voidaan antaa lapselle vain lääkärin määräämiä reseptilääkkeitä.

Turvakortti:

Jokaisella lapsella on oma turvakortti, joka täytetään päiväkodin aloituksen yhteydessä. Turvakortti kulkee mukana muun muassa retkillä. Turvakorttiin merkitään:

- Lapsen nimi, syntymäaika ja kuva
- Huoltajien yhteystiedot
- Erityishuomiot lapsesta: uskonto, sairaudet, lääkintä, allergiat ja erityisruokavaliot
- Varahakijat ja heidän yhteystiedot

EROKOKEMUS JA KIINTYMYSSUHTEET - TURVAA JA TUKEA ERON HETKELLÄ

Päiväkodin aloitus ja eron hetki voivat herättää suuria tunteita – sekä lapsessa että huoltajassa. On täysin luonnollista, että alkuun eroon liittyy jännitystä tai haikeutta. Me päiväkodin aikuiset olemme täällä tukemassa koko perhettä tässä tärkeässä siirtymässä ja otamme huomioon jokaisen lapsen yksilölliset tarpeet.

Miten tukea lasta eron hetkellä?

Erotilanteet sujuvat parhaiten, kun aikuiset toimivat ennakoitavasti ja ovat johdonmukaisia. Kiireetön ja rauhallinen, mutta selkeä hyvästelyrutiini auttaa lasta siirtymään päiväkotipäivään turvallisin mielin – älä viivytä poislähtöäsi, sillä se voi lisätä lapsen epävarmuutta tilanteesta.

Tarvittaessa päiväkotiin voidaan ottaa turvaa tuovia esineitä, kuten:

- huoltajan valokuva
- tuttu unilelu, riepu tai pehmolelu
- huoltajalle tuoksuva huivi tai muu esine
- jokin lapsen oma tärkeä esine

Mikä on kiintymyssuhde?

Kiintymyssuhde tarkoittaa lapsen luottamusta siihen, että aikuinen vastaa hänen tarpeisiinsa ja on läsnä. Se näkyy muun muassa:

- lapsen haluna hakeutua tutun aikuisen luo
- lohdutuksen ja turvan hakemisena
- ilon ja uusien taitojen jakamisena

Päiväkodissa rakennetaan kiintymyssuhdetta lämmöllä, läsnäololla ja vuorovaikutuksella – turvallinen aikuinen tukee lasta myös ikävän hetkellä.

Myös huoltajan mieli tarvitsee rauhaa:

Jos erohetki tai aamu on ollut vaikea, voimme lähettää huoltajalle viestin tai kuvia päivän mittaan – usein se tuo huoltajalle mielenrauhaa. Saat myös aina soittaa tai laittaa viestiä, jos jokin asia huolestuttaa tai mietityttää. Me puolestamme otamme yhteyttä, jos jokin lapsen päivässä herättää meissä kysymyksiä tai huolta.

Vinkkejä erohetkiin:

- Ole rauhallinen ja johdonmukainen – lapsi peilaa aikuisen tunnetilaa.
- Pidä hyvästit rauhallisina ja selkeinä – se luo lapselle turvaa.
- Luo hyvästelyrutiini, esim. halaus, vilkutus ja nähdään iltapäivällä!
- Muista, että lapsesi ei jää yksin tunteidensa kanssa.
- Muistuta lasta, että tulet aina hakemaan hänet. Jos hakijana on joku muu, kerro se lapselle etukäteen, jotta hän tietää, ketä odottaa.
- Ota lapselle mukaan turvaa tuova esine, kuten uniriepu tai valokuva.
- Kysy ja keskustele – saat aina ottaa yhteyttä, jos jokin askarruttaa.

MITÄ PÄIVÄKODISSA TAPAHTUU?

Päiväkodin arkea rytmittävät toistuvat, turvalliset rutiinit, jotka tukevat lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista. Päivä sisältää leikkiä, ruokailua, lepoa ja monipuolista pedagogista toimintaa. Rutiinit luovat lapselle turvaa ja tukevat hänen hyvinvointiaan.

Päivän kulku:

- **Leikitään sisällä ja ulkona** – ikätasoisesti ja lapsilähtöisesti, ohjattua ja vapaata toimintaa.
- **Ruokaillaan yhdessä** – ruokailuhetket ovat osa ruokakasvatusta, jossa harjoitellaan omatoimisuutta, opitaan muiden mallista ja rakennetaan positiivista suhtautumista ruokaan. Pastillit ja erityisruokavaliot järjestyvät päiväkodin puolesta.
- **Lepohetki** – riittävä lepo tukee lapsen kehitystä, oppimista ja tunne-elämää. Hetken rentoutuminen edistää lapsen jaksamista päiväkotipäivän aikana.
- **Harjoitellaan wc-taitoja** – oppiminen vaipasta pottaan ja potasta pöntölle tapahtuu yhtä aikaa päiväkodissa ja kotona. Päiväkoti tukee kotona aloitettuja siirtymiä.
- **Osallistutaan pedagogiseen toimintaan** – arki on täynnä oppimista: liikuntaa, musiikkia, askartelua, tutkimista ja tarinointia. Toiminta perustuu varhaiskasvatussuunnitelmaan.

Miksi tämä on tärkeää?

Säännöllinen päivärytmi auttaa lasta jaksamaan, oppimaan ja kokemaan olonsa turvalliseksi. Kotona toistuvat arkirutiinit tukevat myös päiväkodin arkea – esimerkiksi iltarutiinit helpottavat aamuja ja tuovat lapselle levollisuutta. Yhteinen arki syntyy yhteistyöstä.

VARHAISKASVATUSSUUNNITELMAT

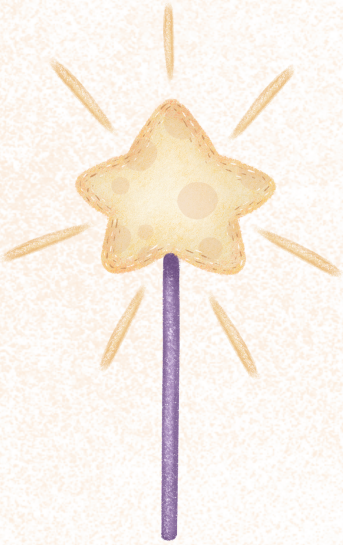

Varhaiskasvatuksen perustana toimii **valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma**, joka ohjaa kaikkea päiväkodissa toteutettavaa toimintaa sekä turvaa yhdenvertaisen varhaiskasvatuksen. Se määrittää, millaista opetusta, kasvatusta ja hoitoa varhaiskasvatuksessa tarjotaan – lapsen oikeudet, osallisuus ja hyvinvointi keskiössä.

Jokaiselle lapselle laaditaan myös **henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma** yhteistyössä huoltajien kanssa. Suunnitelmassa huomioidaan lapsen etu, yksilölliset tarpeet, vahvuudet sekä tuen tarpeet. Se auttaa henkilöstöä tukemaan lasta parhaalla mahdollisella tavalla. Yhteinen suunnitelma luo jatkuvuutta ja turvaa sekä vahvistaa yhteistyötä kodin ja päiväkodin välillä.

VARHAISKASVATUSLAKI - MITÄ HUOLTAJAN ON HYVÄ TIETÄÄ?

Varhaiskasvatusta ohjaa varhaiskasvatuslaki. Lain tavoitteena on turvata lapsen oikeus laadukkaaseen varhaiskasvatukseen sekä tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä kodin kanssa.

Lain mukaan:

- Jokaisella lapsella on oikeus varhaiskasvatukseen.
- Varhaiskasvatuksessa kunnioitetaan lapsen yksilöllisyyttä, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta.
- Varhaiskasvatuksessa lapselle tarjotaan ravitsemustarpeet täyttävää terveellistä ruokaa.
- Lapsella on mahdollisuus ja oikeus saada yleistä, tehostettua ja erityistä tukea varhaiskasvatuksessa. Tuen toteutus tulee alkaa viipymättä, kun lapsen tuen tarve havaitaan.

ARJEN VIESTIT JA TÄRKEÄT TIEDOT - DAISY, PEDA.NET JA WILMA

Daisy on päiväkodin ensisijainen viestintäkanava perheiden kanssa. Sitä käytetään:

- Hoitoaikojen varaamiseen: edellisellä viikolla tulee olla varaus hoitoajoille seuraavalle kahdelle viikolle. Toivomme kuitenkin varauksia aina kuukaudeksi eteenpäin. Daisy muistuttaa myös aikojen varaamisesta.
- Päivittäiseen viestintään: viestejä voidaan lähettää Daisyn kautta tai tarvittaessa tekstiviestitse.
- Lapsen läsnäolon kirjaamiseen: työntekijä kirjaa lapsen sisään ja ulos Daisy-sovelluksella.

Muutoksista ilmoittaminen: Jos hoitoaikaan tulee muutoksia, ilmoita asiasta suoraan lapsen ryhmään!

Muistathan: Varatut tunnit alkavat siitä hetkestä, kun ilmoitettu hoitoaika alkaa. Käyttämättömiä tunteja ei voi siirtää toiseen ajankohtaan.

Wilmaa käytetään päiväkodissa pedagogisten asiakirjojen laatimiseen. Esimerkiksi lapsen oma varhaiskasvatussuunnitelma löytyy sieltä.

Peda.netistä löytyy yleistä tietoa, kuten aloitusmateriaalia ja päiväkodin yhteystietoja.

POISSAOLOT JA SAIRASTUMINEN

Jos lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta, ilmoita siitä Daisyn kautta tai tekstiviestillä suoraan oman ryhmän puhelimeen.

Jos lapsella on erityisruokavalio, ilmoita poissaolosta myös keittiöön p. 0407123524, jotta erityisruoka voidaan perua ajoissa.

Huom! Poissaolot voivat vaikuttaa asiakasmaksuihin. Katso lisätiedot: Luumäen kunta – Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutiedote.

Milloin lapsi voi palata päiväkotiin?

- Kuumeen jälkeen suositellaan vähintään yhtä kuumeetonta kotipäivää.
- Vatsataudin jälkeen lapsen tulisi olla oireeton vähintään yhden päivän ajan ennen palaamista.
- Huomaathan tartuntatautien leviämisriskin myös silloin, kun perheenjäsen sairastaa – harkitse tällöin lapsen kotihoitoa.
- Jos käytte lääkärissä, kysythän lääkäriltä ohjeet päiväkotiin palaamisesta.
- Mahdollisten epidemioiden aikana annetaan erilliset ohjeet.

Lääkekuurilla olevan lapsen voi tuoda päiväkotiin, jos hänen vointinsa sen sallii ja hän jaksaa osallistua päiväkodin toimintaan ja ulkoiluun. Päiväkodissa annettavasta reseptilääkityksestä tehdään kirjallinen lääkehoitosuunnitelma, jonka täyttämisestä vastaa henkilökunta yhdessä huoltajan kanssa.

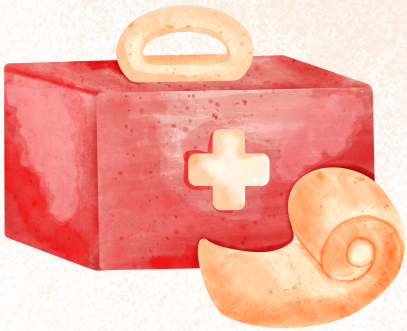

Päiväkodin henkilökunta ilmoittaa huoltajalle heti, jos **lapsi sairastuu päivän aikana**. Lapsi tulee hakea kotiin mahdollisimman pian.

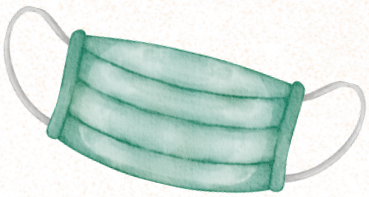

Jos lapsi loukkaantuu päiväkodissa, otamme heti yhteyttä huoltajaan. Tarvittaessa viemme lapsen ensiavun kautta jatkohoitoon. Lapset on vakuutettu tapaturmien varalta.

VALMISTAUTUMINEN YHDESSÄ - MITEN KERTOA LAPSELLE PÄIVÄKODISTA?

Lapselle on hyvä kertoa päiväkodin aloituksesta etukäteen ikätasoisesti. Näin päiväkotiin tutustuminen alkaa jo kotona, tutussa ympäristössä.

Päiväkotiin - Mölyapinat

Doris ja koiranvirka – Anna Holmström-Degerman ja Christel Rönns

Onni ja Aada päiväkodissa - Maria Kuutti ja Saara Söderlund

Päiväkoti alkaa, pikku karhu - Dany Aubert, Catherine Leblanc ja Eve Tharlet

Pikkupandat päiväkodissa: satukirja - Jemina Heljakka ja Pauliina Linjama

Piki ja pöljä päivä - Katri Kirkkopelto

YHDESSÄ KOHTI TURVALLISTA PÄIVÄKOTIARKEA

Toivotamme koko perheelle lempeää alkua varhaiskasvatukseen. Uuden vaiheen aloittaminen voi jännittää, mutta yhdessä kulkien arki asettuu kyllä paikoilleen.

Päiväkoti alkaa, uutta on eessä,
ilo ja jännitys kulkee nyt meissä.
Leikit ja ystävät, laulut ja hetket,
rakkaudella täytämme arjen retket.

Ihania päiväkotihetkiä!

Ja muistathan - olemme täällä sinua ja lastasi varten, joka päivä.

LÄHTEET

Ahonen, L. 2017. Vasun käyttöopas. Jyväskylä: PS-kustannus.

Ahonen, L. & Roos, P. 2021. Untuvikot. Alle 3-vuotiaiden pedagogiikka. Jyväskylä: PS-kustannus.

Kallio, M. & Musto, E. 2024-2025. Taavetin päiväkodin toimintasuunnitelma 2024-25.

Mannerheimin lastensuojeluliitto. 2024. Lapsi aloittaa päivähoidon.

Mannerheimin lastensuojeluliitto. 2024. Lapsen uni.

Opetushallitus. 2022. Varhaiskasvatussuunnitelmanperusteet 2022.

Peda.net. Taavetin päiväkoti. Tietoa päiväkodista ja toiminnasta.

Sinkkonen, J. 2018. Kiintymyssuhteet elämänkaaressa. Duodecim.

Sinkkonen, J. 2020. Onnellinen lapsi. WSOY.

Varhaiskasvatuslaki 540/2018.

